

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

Lamed, id est, Disciplina. Octonarius Duodecimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

¶ Lamed, id est, Disciplina.

Octonarius Duodecimus.

- 89 **I**N æternum, Domine, verbum
tuum permanet in cælo.
- 90 In generationem & generatio-
nem veritas tua: fundasti ter-
ram, & permanet.
- 91 Ordinatione tua perseverat dies:
quoniam omnia seruiunt tibi.
- 92 Nisi quod lex tua meditatio mea
est: tunc fortè perijssem in hu-
militate tua.
- 93 In æternum non obliuiscar iusti-
ficationes tuas: quia in ipsis vi-
uificasti me.
- 94 Tuus sum ego, saluum me fac:
quoniam iustificationes tuas
exquisiui.
- 95 Me expectauerunt peccatores vt
perderent me: testimonia tua
intellexi.
- 96 Omnis consummationis vidi fi-
nem: latum mandatum tuum
nimis.

89. In æternum Domine, verbum tuum
permanet in cœlo.

SV S P E X I, & legi librum potentie, &
sapientie tuæ: audiui concentus musica
compositionis tuæ: Vidi cœlum, & ter-
ram, & dierum ac noctium dispositionem.
Quid pulchrius, quid iucundius legi, vel
audiri potest? & in medijs afflictionibus,
& tentationibus leuavi oculos meos ad o-
pera digitorum tuorum, & cōsolatus sum.
Vidi enim, & consideravi verbum, & præ-
ceptum, ac mandatum tuum perenniter
in cœlo permanere. Ecce oritur sol, & oc-
cidit, & ad locum suum reuertitur: ibique
renascens girat per meridiem, & flectitur
ad Aquilonem, Iustrans vniuersa per cir-
cuitum: pergit spiritus, & in circulos suos
reuertitur: vas admirabile, opus tuum.

Solis cō-
sideratio.
Eccl. 5.

Psal. 18.

Quam pulcher cūm exultat, vt gig sad-
currendam viam? A summo cœlo egressio
eius, & occurus eius, vsque ad summum
eius; nec est, qui se abscondat à calore eius.
Cūm infatigabili cursu in ecliptica, per
mediã animalia tempora mutat, & acce-
dens, atque recedens generationes, & cor-
ruptiones affert. Dūm lunam nocturnas
tenebras consolantem accessu, & recessu
complet, & vacuat: vt præsit nocti, & hu-
mectatione pluribus consulat. Quomo-
do nunc breuiores dies ad quietem, &

1633-

IN PSAL. CXVIII.

467

temperiem longioresque exhibet noctes;
 nunc contra prolixiores dies ad calorem,
 & fecunditatem? quomodo viuifico ca-
 lore fouet omnia, & terræ etiam viscera
 penetrans aurum exhibet, & argentum.
 Tu es enim, qui emittis lumen, & vadit:
 & vocas illud, & obedit tibi in tremore.
 Stellæ autem dederunt lumen in custodijs
 suis, & lætatæ sunt: vocatæ sunt, & dixe-
 runt adsumus: & luxerunt tibi in iucundi-
 tate, qui fecisti illas, qui numeras multi-
 tudinem stellarum, & omnijs eis nomi-
 na vocas: qui formasti Arcturum, & O-
 riona, & Hyada, & interiora Austri: alias
 que distribuisti, ne errore errantes; alias
 fixas, & immobiles in firmamento con-
 stituisti. Quis enumeraret in his omnibus
 sapientiam tuam, quis pulchritudinem,
 quæ à magnitudine speciei cognoscibiliter
 videri potest? Statum suum fixum tenent,
 & innumerabili varietate te prædicant, te
 laudant, te admirabilem clamant. Quid
 si etiam horum & motuum, & dispositio-
 num ministros Angelos cõtemplent,
 quos amatus, & desideratus ad motus hu-
 iusmodi efficiendos, virtute à te mirifica
 mouendi accepta, ipse immobilis, atque
 immutabilis ciere non desinis? Hoc est ver-
 bum, & præceptum, quod manet in cœlo:
 quod posuisti, & non præteribit.

Et stella-
rum.

Baruc. 3.

Psal 146.

Iob 9.

Sap 9.

Et tertis.

Iam verò etiam terra, quã fundasti su-
 per nihilum, & quæ in æternum perma-
 net,

Iob 38.

net, laudes tuas celebrat; meque consolatur, & recreat. Tu posuisti fundamenta eius, posuisti mensuras eius, tetendisti super eam lineam, bases illius solidasti, demisisti lapidem angularem eius. Verbum tuum permanet in ea, & ipsa seruat praeceptum: fundata super stabilitatem suam continens, portans, producens innumera animantia, fruges, fructus, herbas, flores.

Iob 37.

Expectat pluuiam: clamat ad te siticulosa, cum desiderat nubes, quae spargant lumen suum, id est, liberalitatem imbrium, siue in vna tribu, siue in alia, siue in quocunque loco misericordiae tuae eas iusseris inueniri. Alluitur mari, cui tu vectes, & seras adhibuisti, ne transeat fines suos, sed in arcem confringat tumentes fluctus suos. Rigatur fluminibus perpetuo decurrentibus, ipsa semper stabilis: fontibus inebriatur, vt concinne omnia concinant. Veritas ergo tua in generationem, & generationem perseverat: praeceptum tuum cum terra permanet. Iam celum, & terram cum

*Et dierum,
ac noctium.
Ej. 18.*

admiror; & in his verbum, & praeceptum tuum perseverare contemplor: rursus dierum, ac noctium vicissitudinem animaduerto: quomodo dies diei eructet verbum, & nox nocti indicet scientiam: quomodo in aliqua parte terrae solis ministerio dies fit, in alia rursus admirabili cōcentu nox: nec variatio vlla in dierum, & noctium annua alternatione, siue quantitate cernatur;

ur; sed quoniam omnia seruiunt tibi, ordinatione tua immobilia perseuerent. Hęc omnia, inquā, cū cōtemplans admiror, magna mihi ex ijs prouenit legis tuę, seu admirandę, seu seruandę facultas, frequēs incitamentum, perpetua materia. Neque id propter vnā, simplicemque rationem.

Sed primum, quia potentia tua, que in ijs lucet, valde me delectat. Cūque pulchritudo tanti operis, vndique pulchritudinem cōmendat, & clamat artificis, certē docet me, vt tanti Regis, tantiue Factoris amplectar, & concupiscā legem. Nam, si ad parendum inuitat imperantis maiestas, quanto ardore excipienda iussa, quę tantus autor imponit! Deinde, si Sapientię tuę, quę in his operibus apparet, non est numerus; & primus discendi ardor nobilitas est magistri, quo affectu lex, & doctrina mihi euoluenda, & amplexanda est, quę à sapientissimo legislatore proficiscitur? Ad hęc liquidō contemplor, qui singulari prouidentia, in hac ordinatione cuncta moderaris, nō permissurū, vt me, dum tibi parere, & placere studeo, calumniatores opprimant. Atque ideo legi tuę meditando liberius vacare possum, quia video me sub tua prouidentia gubernari. Præter eā cum tanta prouidentia, & sollicitudine à te administratur ea, quę propter hominē facta sunt, multo magis homines ipsos, & me gubernare non desines. Vnde constat,

Commēdat legē primo legislatoris maiestas.

Secundō sapientia. S. Ambr. 2. de Virg. in. in.

Tertiō, Prouidentia.

si tribulationes, & tentationes patioꝝ, magna id dispensatione, & sapientia geri. Nō enim id sine ingenti mea utilitate permit- tis, qui tam potens, & sapiens, & bonus es. Postremò illud diligentissimè perpendo, si ea, quæ inanimata sunt, nec vlla mercede potentur, ita legem tuam seruant, quā posuisti eis, quid mihi faciendum sit, qui excellentiori modo, intellectu, & voluntate, hoc est, cognitione, & amore tibi ser- uio: nec in vacuum, aut gratis seruiō, sed tot iam donis præoccupatus, tantæ mer- cedis promissionibus ad cælestia vocor. Merito ergò hæc cōsiderans, & admirans, legem tuam, & meditari, & seruare studeo, quam quodammodo me tot, tantæq; vo- ces edocent, tot mirabilia vel surdis pro- clamant. Quoniam & per ipsa elementa mundi, tanquam per publicas paginas, si- gnificationem diuinæ voluntatis accipi- mus: nec vnquam cessat superna eruditio, quando etiam de ijs, quæ nobis famulan- tur, imbuimur.

*S. Leo ser
7. de ieiun.
10. mens*

92 Nisi quod lex tua meditatio mea
est; tunc fortè perissem in hu-
militate mea.

ECCÈ fructus meditationis legis tuæ,
Nam in humilitate, & afflictione non
esse in hac vita, quæ tota tētatio est, omni-
mò non possum. In hac ergo summa affli-
ctione,

etione, tentatione, deiectione, vnicum re-
fugium, ne peream, lex tua est. In Hebraeo
non est, forte, sed simpliciter, Tunc perissi-
sem. Ex quo patet, suae in tribulationibus
humanis, siue in tentationibus inuisibilis
inimici; in quibus & periculosus, & fre-
quentius, & difficilioribus remedijs humi-
liamur, omnino perituros nos, nisi ad te
clamantes in lege tua meditemur. **Quia**
meditatione semper paratos nos esse con-
uenit, ne repentino aliquo ictu prosterna-
mur: sed exercitatos tentatio semper in-
ueniat. Athleta nisi exercitio palaestrae
prius fuerit assuefactus, non audeat subire
certamen. Vngamus igitur oleo lectio-
nis nostrae mentis lacertos: sit nobis to-
ta die, ac nocte exercitij vsus in quadam
coelestium scripturarum palaestra: artus-
que animorum nostrorum salubris spiri-
tualium ferculorum esca confirmet. Sit
nobis quotidiana lectio pro exercitio, vt
qua legimus, meditemur imitari. Ita fiet,
vt in humilitate tam magna, tam multi-
plici, tam assidua non pereamus. Perit quip-
pe, qui non meditatatur in lege tua, in qua
perspicit nobilitatem suam, voluntatem
tuam, curam prouidentiae tuae. Haec lex
meditatio mea est, qua custodiat, ne
peream.

Tentatio
num re-
medium
Medita-
tio legis
diuinae

Ambros.

Sed hebraea vox significantius. Non enim
nudam meditationem significat, sed cum
maximo sensu, & inclinatione. Vnde dici
potest.

Sed meditatione ex animo.

potest. Lex tua, delectatio mea est, deliciae meae, suauitates meae. Quod vna vox latine exprimere non potest, expressit hebraea. Si haec omnia iungantur simul, satis apparet, qualem oportet esse meditationem legis tuae, ne in humilitate nostra pereamus.

93 In æternum non obliuiscar iustificationes tuas: quia in ipsis viuificasti me.

Vita in legis custodia.

Ezech. 10.

Quis enim nisi vitæ oblitus, ac se viuere non sentiens, eorum obliuiscatur, per quæ viuit? Ergo in æternum non obliuiscar iustificationes tuas, quia in ipsis viuificasti me. Si enim vera vita animæ meae ipse es, per ea viuo, per quæ tibi adhæreo: adhæreo autem per obseruationem voluntatis tuæ, & legis tuæ. Nec sine causa in throno illo, quem vidit Ezechiel, quo tu ferebaris, id est, in anima, quæ te glorificat, & portat, rotæ erant, quæ volubiles appellatæ sunt, quocumque ducis, te facile sequentes. In his autem, inquit Propheta, quia spiritus vitæ erat in rotis. Ecce lex tua, qua currimus, qua te portamus, ipsa nos viuificat: quia spiritus vitæ, id est, Spiritui ipse tuus, in rotis est. Fac nos Domine rotas tuas: fac facile volubiles, & currentes. Pone spiritum vitæ in nobis, vt faciamus semper voluntatem tuam: tuo Spiritu

ritu viuificemur, & vegetemur, quia in
 ipsis placitis tuis viuimus, & conforta-
 mur.

94 Tuus sum ego, saluum me fac, quo-
 niam iustificationes tuas exqui-
 siui.

Non immerito peto à te saluari, quia
 tuus iam sum. Cum meus esse volui,
 male me perdidit: nunc tuus sum, saluum
 me fac. Tuus creatione, quia me plasmasti:
 & dignum est, vt opifex opus suum custo-
 diat. Tuus emptione, qui tam caro pretio,
 sanguine videlicet diuino emisti me: & iu-
 sum est, vt emptor rem suam seruet. Tuus
 conseruatione, & assidua reparatione: &
 congruum est, vt saluum facias, quem assi-
 dua quadam quasi productione conseruas,
 inspirans in faciem meam spiraculum vi-
 ta. Tuus sum proposito, & electione, quia
 me tibi totum tradidi: & consentaneum
 est, vt, quod suscepisti, salues: quod apud te
 totum deposui, custodias. Ceterum facilis
 vox, & communis videtur, Tuus sum: sed
 paucorum est. Satis rarus est, qui tibi dice-
 re possit, Tuus sum. Ille enim dicit, qui ad-
 haeret tibi totis sensibus, qui aliud cogita-
 re non nouit. Fac ergo Domine, vt vere
 tuus sim, libera me ab alijs Dominis, libe-
 ra à me ipso, vt dicere valeam, Tuus sum.
 Veniunt enim omnia vitia, & dicunt,
 meus

Dei sum
 multis
 nomini-
 bus.

Tuus sū,
 vox pau-
 corum.

Ambros.

meus es. Quem tanti comparant, quam vile mancipium est? Tu, qui solus tam multis nominibus, me ipsum vendicas tibi, tu dicito seruo tuo; Meus es tu. Quippe non negas tuum esse eum, qui ipse se non neget; aut certè, si pro te, seipsum sibi abneget. Et qui audit à te, Meus es, audet, & vicissim tibi dicit. Meus es. Quippe portio mea, & hic in exilio es, & in terra viuentium. Quam felix tecum appellatio, & responsio? Dicat tibi anima mea, secura dicat, Tua sum: dicat, & audiat ampliora, Meus es tu. Non est ista temeritas, affectus est desiderij, & dulcedo spei. Ego, inquit, protector tuus, & merces tua. Verè protector fortis, & merces magna nimis.

Sed eorundem Meus es. Psal. 141. S. Aug. in psalm 32.

Gen. 15.

95 Me expectauerunt peccatores, vt perderent me: testimonia tua intellexi.

Expectat hostes multipl. eiter. Thren. 2.

EXPECTAVERUNT primò desiderantes perditionem, vt quidam inimici dixerunt. Ista est dies, quã expectabamus, inuenimus, vidimus. Quid enim latius inimicis accidere potest, quam vt ruinam meam vidèant?

Secundò. Expectauerunt, vel præstolati sunt me, patientissimè in insidijs perdurantes, vt caperent, & perderent me: parantes mihi laqueos: qui cogitauerunt

Psal. 139.

sup.

supplantare gressus meos: absconderunt laqueum mihi, & funes extenderunt in laqueum: iuxta iter scandalum posuerunt mihi. Vidisti Domine, ne silceas, ne discendas à me. *Psalm. 34.*

Tertio, Expectauerunt me, quasi nimia fiducia fortitudinis suae, nimia experientia imbecillitatis meae: hoc est enim expectare quasi securos.

Tandem expectauerunt me iuxta iter, velut certo scientes, me aliquando eo venturum, vbi me caperent, & perderent.

Hei mihi Domine miser sum, misericors es. Certè enim data occasione eo me fragilitas, & caro compellent, vbi laqueos extenderunt; vbi me quasi inde transiturum expectant. Vidisti Domine omne consilium eorum aduersus me in malum. Deduc me in via tua, & præcede me per viam rectam. Dirige gressus meos, ne in insidiatores incidam. Mihi enim euadere aliter impossibile est. Sed gratias tibi, qui euellis de laqueo pedes meos: & intellectu, atque meditatione legis tuae, & testimoniorum tuorum eruis, & seruas me. Atque ita, si legi tuae inhæsero, nec lætabitur de die perditionis meae, quia in lege tua saluus sum: nec in insidijs præstolabuntur, nisi gratis, quia testimonia lux mihi sunt; & insidias eorum patefaciunt, & loca indicant, & retia ostendunt: nec, nisi frustra, quasi inermem, & imbecillum expecta-

Lex liberat.

Psalm 24.

pectabunt, quem lorica legis tuæ, & mandatorū tuorū fortitudine roborasti. Haud me inde transeuntem diripient, si mandatis tuis in viam rectam dirigar, omnem iniquitatis viam odio habens. Ergo frustra peccatores expectant me, tua lege, & custodia tutum. Expectent potius iusti donec retribuas mihi. Sed excellentiori modo Martyres sancti dixerunt, Me expectāt peccatores, qui fidem, & vitam æternam perdere conantur: sed intellectu legis tuæ, & constantia fidei muniti vicerunt vincentes se, & torserunt torqueñtes se, & vitam profundentes temporalem, victores inuenerunt æternum.

Psal. 118.

Psal. 141.

96 Omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.

Vidi, & intellectu fidei collustratus aduertit mandatum tuum, quod est latum nimis, esse finem omnis consummationis. Quid enim consummatum, atque perfectum esse potest sine mandato, & obseruantia legis tuæ? ita vt spiritu tuo plenus dixerit quispiam, Mandata tua obseruare, hoc esse omnem hominem. Quod si hoc omnis homo; absque hoc nihil omnis homo. Ita sanè, qui enim abs te elongatur, nec legem tuam seruat, pro nihilo, & nihil est. Quid est enim homo, nisi quia tu in-

Eccl. vi.

Psal. 143.

notiſſi

notuisti ei? Vidi etiam mandatum tuum esse finem omnis consummationis, tum quia totius perfectionis est regula, omnemque consummationem affert, & finem re ipsa praestat, siue mala malis, siue bona bonis tandem reddendo.

Sed & illud perspexi, omnis rei quantumcunque perfectæ, ac cōsummatæ tandem finem esse, siue prospera sint, siue aduersa. At mandatum tuum patere latissime, & sine fine esse, quatenus hominē ad vitam, quæ est sine fine perducit. Legimus & consummationem malitiæ, & consummationem virtutis, & consummationem hominis, & consummationem seculi. Sed horum omnium finem vidi, sed non ita mandati tui, quod omnia complectitur. Sed quomodo cum angusta sit via mandati tui, siue in intellectu fidei, siue in tramite virtutum, mandatum ipsum latum esse potest? & tamen latissimū est: quia in ipsis angustijs viæ cor nostrum dilatat, educens nos in latitudinem. Caritas enim tua; & imitatio tua, & consolationes tuæ statuūt in loco spatioso pedes nostros: vt dilatato corde, & præparatis pedibus, tanquam ceruorum, & brachijs instar arcus ærei roboratis, & spatiose pascamur; & in te, per te, ad te, in summa latitudine curramus.

Mandatū Dei sine fine, quia ad v. tam sine fine perducit.

Psalm. 30.

(?)

Mem,